

A middle-aged man with grey hair, wearing a dark blue suit jacket over a light-colored striped shirt, stands in front of a large, vibrant abstract painting. The painting features bold colors like red, blue, and white, with stylized human figures. The man is smiling slightly and looking towards the camera.

Cultuur is van de hele stad

Maastrichts beleid voor cultuurparticipatie raakt alle burgers.

Gemeente Maastricht

Cultuur is van de hele stad, niet alleen van een klein groepje professionele kunst- en cultuurbeoefenaars, maar van alle Maastrichtse burgers. Actief ‘aan kunst en cultuur doen’ verruimt de blik en vergroot competenties als creativiteit, kritisch vermogen en lef. Dat is goed voor de cultureel actieve burger, maar ook voor de stad als geheel. Voor de gemeente Maastricht is dit aanleiding om in de komende jaren nog sterker dan voorheen in te zetten op het vergroten van de cultuurparticipatie van haar inwoners. Het streven om in 2018 Culturele Hoofdstad van Europa te worden, moet niet alleen een zaak zijn van de culturele instellingen in de stad. Het moet worden gedragen door heel Maastricht. Alvorens echter actief aan ‘kunst en cultuur’ te kunnen doen, moeten burgers er eerst mee kennismaken en er eventueel vaardigheden voor leren. Ze moeten er met andere woorden een loopbaan voor doorlopen. Maastricht wil de mogelijkheden hiervoor zo goed mogelijk faciliteren. Dit boekje beschrijft wat de stad daarvoor doet.

“Cultuur is van de hele stad,
op z'n laatst in 2018.....”

Maastricht, stad van culturele carrières

De stad Maastricht heeft in haar nieuwe cultuurbeleid het concept van de culturele carrière centraal gesteld. Met haar grote aantal culturele instellingen en evenementen heeft de stad als geen ander alles in huis voor het volgen van een volledige carrière in vrijwel alle (podium)kunstdisciplines, van opleiding tot productie, presentatie en experiment. Het optimaliseren van deze carrières is dan ook de kern van het kunst- en cultuurbeleid voor de komende jaren. De stad richt zich daarbij zowel op professionals als op amateurs. Door onder meer te investeren in de fysieke infrastructuur wil Maastricht het productieklimaat voor professionele (podium)kunstenaars vergroten, zodat hun carrières artistiek inhoudelijk versterkt kunnen worden. Daarnaast zet de stad sterk in op het bevorderen van de cultuurparticipatie. Maastricht wil, in de aanloop naar Culturele Hoofdstad in 2018, zo veel mogelijk inwoners actief betrekken bij 'kunst en cultuur'. Dat doet ze door de carrièremogelijkheden, van kennismaken via leren naar actief doen, zo goed mogelijk te faciliteren en stimuleren.

Waarom is dat nodig? Waarom zouden burgers actief aan 'kunst en cultuur' moeten doen? Natuurlijk omdat 'kunst en cultuur' leuk en uitdagend is om (samen) te doen; omdat kunst en cultuur mensen samenbindt. Maar ook omdat cultuurparticipatie burgers belangrijke competenties aanreikt zoals interpretatievermogen, kritisch vermogen, zeggingskracht, creativiteit en lef. Het zijn competenties waarmee mensen zich beter staande kunnen houden in de steeds dynamischer samenleving. En waarmee ze bovendien een belangrijke rol kunnen spelen in de uitbouw van Maastricht tot cultuurstad. Maastricht kent aan het bevorderen van 'kunst en cultuur' een hoge prioriteit toe. Dit maakt de stad immers als woonplaats, maar ook op economisch en toeristisch gebied aantrekkelijker en interessanter. Bij hun cultuurparticipatie maken burgers een loopbaan door: ze maken, vaak op jonge leeftijd, kennis met 'kunst en cultuur'. Daarna eigenen ze zich, bijvoorbeeld via een cursus, creatieve of culturele vaardigheden toe. Actief aan 'kunst en cultuur' doen is de derde en laatste stap.

Het is ook het ultieme doel van de stad Maastricht, dat echter niet kan worden bereikt zonder de eerste twee stappen, kennismaken en leren.

Kennismaken, leren en doen. Deze trits staat centraal in het beleid om de cultuurparticipatie in Maastricht te bevorderen. De stad sluit daarmee aan op de nieuwe accenten in het regeringsbeleid. Ook het Rijk heeft het bevorderen van de amateurkunst tot een speerpunt van beleid gemaakt.

De visie op cultuurparticipatie

Maastricht trekt de komende jaren jaarlijks ruim een half miljoen euro extra uit voor cultuurparticipatie, waarvan ongeveer een kwart uit het Landelijk Programmafonds Participatie. Bij de besteding en verdeling van de middelen over de drie activiteiten kennismaken, leren en doen, hanteert de stad een aantal uitgangspunten en randvoorwaarden. We kunnen ze scharen onder drie kopjes.

Cultuur is van de hele stad

De culturele identiteit van een stad wordt getekend door ál haar inwoners. Hoe meer mensen in Maastricht kunnen meedoen met 'kunst en cultuur', hoe levendiger, sterker en veelkleuriger het culturele klimaat in de stad. Want veelkleurigheid past bij 'kunst en cultuur': de uitingen ervan vertonen per definitie een grote variatie in artistieke ontwikkeling, vorm, inhoud en context. Tegelijkertijd werken alle beoefenaren vanuit eenzelfde soort grondhouding, of het nu professionals zijn of amateurs. Het onderscheid tussen deze twee is veel meer technisch

en bureaucratisch van aard dan inhoudelijk. Het is daarom hoog tijd om de groeiende kloof tussen de professionals en amateurs te verkleinen. Van meer samenwerking wordt iedereen beter. Bovendien maak je zo de 'stille en verborgen reserve' van de stad beter zichtbaar. Veel amateurkunstenaars werken in de luwte, onzichtbaar voor de buitenwereld, op zolderkamertjes of in een hoek van de garage. Hoe meer hun werk naar buiten komt, hoe meer leven in de Maastrichtse kunstbrouwerij.

Cultuur is van de hele stad, dus van jong én oud. Jongeren zijn belangrijk om een stad bij de les te houden. Maastricht wil ze daarom voor de stad behouden. Een van de middelen daartoe is om de zich gestaag ontwikkelende jongerencultuur een vastere voet aan de grond te geven. Verjonging, letterlijk en figuurlijk, geeft ook nieuwe kracht aan dat wat er al is. Maastricht heeft een rijke, op lange tradities gebaseerde amateurkunst en volkscultuur. Denk alleen maar aan de vele koren en harmonieën in de stad. Deze tradities staan in de moderne tijd onder druk. De amateurkunst en volkscultuur hebben daarom behoefte aan nieuwe en eigentijdse vormen, zonder dat de kracht van het oude verloren gaat.

“De culturele identiteit van een stad wordt geschreven door ál haar inwoners”

Culturele loopbaan staat centraal

Maastricht wil een stad zijn voor bewoners én bezoekers, voor makers en uitvoerders, voor iedereen die vooruit wil. Sociale stijging door cultuurparticipatie: in Maastricht moet iedereen optimale omstandigheden vinden om een culturele carrière te kunnen maken. Dat vraagt wel om een passende infrastructuur die Maastricht wil vormgeven als een samenhangende keten van kennismaken, leren en doen. Het krachtiger deze keten en hoe minder zwakke schakels, hoe groter de mogelijkheden voor cultuurparticipatie.

De gemeente ondersteunt waar het gebeurt

Maastricht kan niet alles. Wil ook niet alles, want de stad vertrouwt graag op de kracht van het eigen initiatief van bewoners en organisaties. Gezien de altijd schaarse middelen kiest de gemeente er bewust voor de meest kansrijke initiatieven te ondersteunen. Initiatieven die bovendien ‘langer meegaan’ dan morgen of overmorgen, omdat ze van hoge kwa-

liteit zijn of voorsorteren op de toekomst. Dit wil uiteraard niet zeggen dat experiment en durf niet beloond zouden worden. Als er maar sprake is van initiatieven die duurzame effecten opleveren.

Kumulus als kartrekker

Drie uitgangspunten, één kartrekker in de uitvoering: Kumulus, het stedelijk centrum voor kunsteducatie in Maastricht. De gemeente Maastricht wil de positie van Kumulus in de stad scherper uittekenen. Het centrum moet dé stedelijke regisseur worden op het gebied van cultuurparticipatie. Daartoe moeten de contacten met scholen en (culturele) instellingen in de stad worden versterkt: met de scholen om de kennismaking met kunst en cultuur te verbreden en verankeren, met Centre Céramique om de erfgoed- en mediaeducatie concreet vorm te geven, met Theater aan het Vrijthof (organisator van festival jong!) om de activiteiten voor de jeugd te verstevigen, met de welzijnsinstelling Trajekt om ‘kunst en cultuur’ in de buurt meer handen en voeten te geven.

“Jongeren zijn belangrijk om
een stad bij de les te houden”

Kennismaken met 'kunst en cultuur': cultuureducatie

Veel mensen maken kennis met 'kunst en cultuur' op de lagere en/of middelbare school. Als kind gaan ze in het kader van het vak culturele kunstzinnige vorming (CKV) naar een voorstelling in het theater, spelen ze in een popbandje of doen ze mee aan de jaarlijkse schoolvoorstelling. Het Bureau Cultuur en School, onderdeel van Kumulus Centrum voor Kunsteducatie, ondersteunt de Maastrichtse scholen in hun activiteiten op het gebied van cultuureducatie. Niet alle scholen pakken dit voldoende op. Er is dan ook behoefte aan een verbreding en verankering van de cultuureducatie door en op scholen.

Maastricht wil hieraan onder meer op de volgende manieren inhoud geven: de cultuureducatie op scholen moet een betere verbinding krijgen met de buurt. De relatie tussen school en buurt schiet nu nog vaak tekort. Scholen zijn met hun activiteiten op het gebied van cultuureducatie niet zelden naar binnen gericht of ze zoeken het juist in activiteiten buiten de eigen buurt. Het zou beter zijn als de cultuureducatie door en op scholen een toegevoegde waarde heeft voor de buurt; de relatie binnenschools-buitenschools moet worden versterkt. Wat leerlingen op school aan 'kunst en cultuur' doen, moet een vervolg krijgen in wat ze buiten school (kunnen) doen. Dit versterkt het effect van de cultuureduca-

tie en bevordert de actieve kunstbeoefening. Om dit te bereiken, moeten scholen beter samenwerken met de relevante instellingen op het gebied van 'kunst en cultuur'; bij de inzet van middelen geeft Maastricht geen prioriteit aan eenmalige schoolgebonden projecten. Deze zijn waardevol, maar dragen te weinig bij aan de structurele verankering van cultuureducatie. De stad wil hiervoor nieuwe, jaarlijks terugkomende stedelijke projecten opzetten die aansluiten op actuele thema's in de stad.

Om scholen in de heroriëntatie, verbreding en verankering van cultuureducatie te ondersteunen, gaat Maastricht één centraal Bureau Cultuureducatie oprichten, waarin de bestaande Kumulus-voorzieningen op dit gebied worden samengevoegd. Het bureau krijgt drie functies:

- 1.** Samenstellen en (digitaal) inzichtelijk maken van het aanbod van ondersteunende activiteiten van anderen. Deze basisvoorziening dient zo veel mogelijk kostendekkend te zijn en wordt bekostigd door de scholen.
- 2.** Adviseren, coachen en stimuleren van scholen zodat zij meer aan cultuureducatie gaan doen, met speciale aandacht voor activiteiten in en met de buurt.
- 3.** Zelf ontwikkelen van activiteiten, zoals het initiëren en (mede)organiseren van de eerdergenoemde stedelijke themaprojecten.

“Het gaat om deze trits:
kennismaken, leren, doen”

Leren over 'kunst en cultuur': kunsteducatie

Kumulus verzorgt een groot aantal cursussen in tal van kunstdisciplines, voor jong en oud. Het aantal deelnemers bedraagt nu ruim 4.700 per jaar en groeit nog steeds. Gezien het grote succes zet Kumulus haar beleid de komende jaren voort. Doel blijft het realiseren van een divers en actueel aanbod, met een breed bereik, gericht op alle lagen van de bevolking en kwalitatief hoogwaardig. Er komen wel nieuwe accenten, met name gericht op jongeren:

- **Meer ruimte voor cursussen op het gebied van jongerencultuur.**

Er is steeds meer belangstelling voor cursussen pop, jazz en *urban dance*. Om aan de grote vraag te voldoen en in te spelen op de dynamiek van de jongerencultuur krijgt Kumulus extra middelen om het aanbod op dit gebied te vergroten.

- **Samenwerking met andere jongereninstellingen.**

Kumulus gaat intensiever samenwerken met de Muziekgieterij (poppodium, opnamestudio's, repetitieruimtes), Code 043 (jongerenplatform dat jongeren ondersteunt bij de verwezenlijking van hun ideeën) en Crosstown Limburg (danswerkplaats voor jongeren van 14 tot 21 jaar).

- **Opleiding van (amateur)talenten.**

Kumulus versterkt haar positie als opleidingsinstelling voor de amateurkunst, met een flexibel en op maat gesneden aanbod voor verenigingen en individuen.

“Er is geen verschil tussen professionele kunstbeoefening en amateurkunstbeoefening; er is alleen verschil in artistieke ontwikkeling”

Doen: amateurkunst en volkscultuur

Maastricht is een stad met een rijke traditie op het gebied van amateurkunsten, van harmonieën tot zangkoren en amateurtoneelgezelschappen. De gemeente ondersteunt de sector van amateurkunsten die bloeit, maar tegelijkertijd wordt bedreigd. Veel gezelschappen stammen uit tijden van andere sociale verbanden en staan in de moderne tijd, waarin mensen zich minder sterk binden, onder druk. Zo neemt bijvoorbeeld het aantal klassieke koren in Maastricht af, terwijl er wel meer mensen zingen.

Maastricht bekijkt hoe de meer traditionele gezelschappen hun organisatiekracht kunnen behouden, maar tegelijkertijd kunnen inspelen op de ‘eisen van de nieuwe tijd’. Ook gaat de stad haar blik meer richten op de beeldende amateurkunsten, waarin veel mensen vaak in volledige stilte actief zijn. Het ultieme streven is dat zo veel mogelijk Maastrichtenaren aan ‘kunst en cultuur’ doen.

Maastricht heeft in 2009 een intendant amateurkunsten aangesteld, die zich volledig richt op het ondersteunen en ontwikkelen van de amateurkunsten in de stad. Hij doet dat onder meer door meer dwarsverbanden te leggen tussen professionele en amateurkunstenaars en tussen gevestigde gezelschappen en meer experimentele kunstenaars. Ook helpt hij

gezelschappen en kunstenaars bij het zoeken naar accommodaties, subsidies of sponsoring, initieert hij evenementen om amateurkunst meer zichtbaar te maken en adviseert hij gezelschappen bij de voor hen noodzakelijke modernisering.

Maastricht gaat verder vanaf 2009 het popcollectief Muziekgieterij structureel ondersteunen. Dit poppodium heeft haar bestaansrecht bewezen en krijgt de kans verder te groeien. Er gaat eveneens structurele subsidie naar Code 043 en de jongerevenementen festival jong!, Festival Bruis, M2Life, het Vertelfestival, Crosstown Limburg en de Dancetour. Meer in het algemeen trekt Maastricht de komende jaren meer geld uit voor projecten in de amateurkunst, met nadruk op initiatieven met en door bewoners in buurt en wijk. De gemeente wil verder ook een (faciliterende) rol vervullen met betrekking tot de accommodaties voor de amateurkunst (voor repetities, optredens en opslag). Tot dusver is dit altijd beschouwd als een verantwoordelijkheid voor de verenigingen zelf.

Tot slot de volkscultuur: een fenomeen dat in Maastricht groeit en bloeit en zo bijdraagt aan de identiteit van Maastrichtenaren en de sociale cohesie in de stad. Maar wat het nu precies is en waaruit het bestaat, daarover bestaat nog onduidelijkheid. Maastricht wil het begrip volkscultuur nader definiëren, mede in relatie tot de Culturele Biografie van de stad en de intensivering van de cultuureducatie op het gebied van erfgoed.

Jaap van Royen,
intendant amateurkunsten Maastricht

“Mensen die met kunst en cultuur bezig zijn krijgen oog voor de kwetsbaarheid van de samenleving”

Resultaten meten

De stad Maastricht houdt niet op bij het neerpennen van een nieuw beleid. De gemeente gaat de resultaten van het beleid bijhouden. Daartoe heeft ze een aantal te behalen prestaties geformuleerd. Het algemene resultaat van de intensivering van cultuurparticipatie luidt als volgt: 'Iedere Maastrichtenaar, te beginnen met jongeren, komt op korte termijn actief in aanraking met minstens één kunstdiscipline.' Dit is uitgewerkt in streefcijfers voor onder meer de percentuele groei van het aantal beoefenaren van amateurkunst, buurtgerichte activiteiten van scholen, deelnemers aan cursussen op het gebied van jongerencultuur en projecten in de amateurkunst.

Voor de monitoring zet Maastricht drie instrumenten in:

- gerichte vragen in de tweejaarlijkse stads- en buurtpeiling (naar bijvoorbeeld de tevredenheid van burgers over de voorzieningen en activiteiten in de amateurkunst);
- gegevens uit jaarverslagen en evaluaties van de betrokken organisaties;
- visitatie van organisaties en activiteiten.

Vier enthousiaste middelbare scholieren vormen samen een bandje dat zich bekwaamt in rockmuziek. Om te kunnen repeteren, regelt de school een ruimte in het plaatselijke buurthuis. School en buurthuis houden halfjaarlijks een klein festival waarop alle groepen die in het buurthuis repeteren, optreden. Het rockbandje oogst veel succes. Twintig jaar later zijn de vier nog steeds bij elkaar. Hun muziek is wel wat rustiger geworden: ze spelen nu vooral oude bluesnummers.

Ter invulling van hun vak CKV gaat een groepje leerlingen naar de tentoonstelling 'Exile on Main Street' in het Bonnefantentemuseum in Maastricht. Een van hen raakt gefascineerd door het werk van Joe Zucker, die in enkele schilderijen proppen katoen verwerkt. Eenmaal volwassen volgt de voormalige leerlinge een cursus vrije textiele vormgeving bij Kumulus Centrum voor Kunsteducatie. Met haar 'stoffen schilderijen' exposeert ze inmiddels in binnen- en buitenland.

Na een geschiedenisles over de historie van de buurt Malberg in Maastricht besluit de klas haar jaarlijkse schoolvoorstelling te wijden aan een belangrijke gebeurtenis in de dertiger jaren. Bij de voorbereidingen krijgen de scholieren hulp van het buurtwerk van de welzijnsinstelling Trajekt. Twee maanden later is de opvoering. Alle buurtbewoners zijn uitgenodigd en leren zo iets over de geschiedenis van de buurt. De hoofdrolspelers blijven interesse in toneel houden. Jaren later spelen ze met hun amateurgezelschap Het Betoog nog regelmatig in het Centre Manjefiek Malberg.

Een man raakt tijdens zijn leven steeds meer onder de indruk van de muziek van Johann Sebastian Bach. Regelmatig bezoekt hij een concert van de Nederlandse Bachvereniging in de Sint-Janskerk in Maastricht. Vooral de koren ontroeren hem tot in het diepst van zijn ziel. Als een goede kennis hem vertelt dat hij een goede stem heeft, besluit hij zangles te volgen. Eén jaar later zingt hij zelf mee bij een opvoering van de Matthäus Passion in een kerk in een Maastrichtse buitenwijk.

Amateurkunst als springkussen

Wethouder Cultuur Jean Jacobs over de noodzaak van cultuurparticipatie

‘Kunst en cultuur’ zijn een belangrijk voertuig waarmee mensen zich kunnen ontwikkelen. Als een springkussen geven ze mensen de kans zich competenties en vaardigheden eigen te maken. En die mensen vormen vervolgens het zo noodzakelijke draagvlak voor professionele kunstbeoefenaars. “Zij moeten het dragen. En wie kunnen dat beter dan degenen die het zelf hebben geïntegreerd in hun leven of het als amateur beoefenen?”, zegt Jean Jacobs, wethouder Cultuur in Maastricht. Jacobs vindt het vanzelfsprekend dat de gemeente Maastricht veel energie steekt in de cultuurparticipatie van haar burgers. Niet door te pampieren of sturen, maar door te faciliteren en eventueel accommoderen.

‘Alles van waarde is weerloos’. Deze bekende dichtregel van Lucebert is op niets anders beter van toepassing dan op ‘kunst en cultuur’. “Uitingen van ‘kunst en cultuur’ liggen zo op de grond, ze zijn kwetsbaar en worden snel gediskwalificeerd. Mensen die met ‘kunst en cultuur’ bezig zijn, krijgen daarvoor oog voor de kwetsbaarheid van de samenleving.

Zij zijn niet degenen die om half elf’s avonds op straat iemand in elkaar slaan. Integendeel, mensen die aan ‘kunst en cultuur’ doen, vertegenwoordigen en beschermen de morele waarden die voor het voortbestaan van een samenleving essentieel zijn.”

Voor Jean Jacobs is het belang van cultuurparticipatie niet aan twijfel onderhevig. Niet alleen word je er een beter mens van, je ontwikkelt er ook een aantal vaardigheden mee. “En zonder die vele mensen die met ‘kunst en cultuur’ bezig zijn, krijgen de professionele kunstbeoefenaars geen voet aan de grond. Die zouden niet verder komen dan mooi viool spelen op hun zolderkamer.”

Bonte stoet

Jacobs ondervindt aan den lijve hoe sterk ‘kunst en cultuur’ leven in de stad Maastricht. Er zijn de kale cijfers: de wachtlijsten voor de cursussen van Kumulus Centrum voor de Kunsten. Er zijn de vele beeldende kunstenaars die als amateur actief zijn en, aldus Jacobs, “qua animo de professionele beeldende kunst misschien wel overtreffen”. En er is de bonte stoet aan individuen, genootschappen, gezelschappen of groeperingen die zich bij de wethouder melden voor een financiële bijdrage van de gemeente. “Muziekgezelschappen die de opening van het

carnavalsseizoen op de elfde van de elfde meer cachet willen geven, een groep mensen die bij de in- en uitgang van de A2-tunnel straks als *landmarks* twee grote kunstwerken wil plaatsen, een club studenten die het Nederlands Studentenorkest één keer per jaar in Maastricht wil laten optreden, een genootschap dat lezingen organiseert met als doel de ‘kunst en cultuur’ in Maastricht te ondersteunen. Het is soms onvoorstelbaar wat en wie hier op de stoep staat. Mensen die er hun vrije tijd in steken en anderen achterna lopen om geld in te zamelen. Soms denk ik wel eens dat iedereen ermee bezig is.”

Ook de vele uitingen van volkscultuur tonen volgens de wethouder aan dat in Maastricht een brede gevoeligheid bestaat voor ‘kunst en cultuur’. “De schutterij van De Heeg, die nog als enige club in de buurt met de communicatie meeloopt, de Maastrichtenaren die bezoekers in de stad rondleiden zonder er iets mee te verdienen, amateurgezelschappen als het Mestreechs Volleks Tejater dat tien avonden lang het Theater aan het Vrijthof vol krijgt. Bij zo’n gezelschap zie je decors en kostuums waar menig professioneel gezelschap zich de vingers bij zou aflikken. De grenzen tussen amateur- en professionele kunst vervagen. Als die amateurclubs dus bij ons aan de bel

trekken om steun, vind ik dat we daar serieus naar moeten kijken. We moeten niet gaan pampieren of het qua richting gaan sturen. Maar we kunnen wel helpen door verbindingen te leggen, ideeën te opereren en te kijken naar de infrastructuur en accommodaties.”

Schilderijtentoonstelling

De gemeente Maastricht wil, onder meer via de aanstelling van de intendant amateurkunsten, vooral energie steken in de verbindingen tussen de culturele sector en het onderwijs. Jacobs vindt investeringen in de jeugd van groot belang. “Dat zijn de mensen die straks in 2018, als we Culturele Hoofdstad van Europa hopen te zijn, op de academies zitten en cultuurproducent zijn. Daarvoor moeten we onder meer op scholen betere verbindingen leggen tussen wat binnen en buiten de school gebeurt, tussen schooltoneel en ander toneel, tussen schoolmuziek en andere muziek. Scholen moeten programma’s maken waardoor kinderen ook buiten schooltijd aan ‘kunst en cultuur’ kunnen blijven doen.”

Jacobs noemt een voorbeeld dat treffend illustreert wat hij bedoelt. Een aantal jaren geleden zette het

Limburgs Symfonie Orkest samen met de scholen een programma op rond het bekende muziekstuk ‘Schilderijen van een tentoonstelling’ van Moessorgski. De kinderen maakten daar eigen schilderijen bij. “Het einde van het verhaal was dat honderd kinderen die bij wijze van spreken nog maar net konden lopen, geïnteresseerd luisterden naar de uitvoering van het stuk door het orkest. Daarna wisten ze me tijdens de opening van de tentoonstelling feilloos te vertellen welk deel van het stuk zij in hun schilderij hadden verbeeld. Daar ging een enorme trots vanuit, zowel bij de kinderen als de ouders. Ik was op mijn achttiende nog niet toe aan klassieke muziek, deze kinderen wel.’

Overdruk

Meer mensen die in Maastricht aan ‘kunst en cultuur’ doen; het doel is duidelijk. Maar wat is het beoogde

resultaat? Dat in 2018 de helft van de Maastrichtenaren een kwast vasthoudt? “Cijfers zijn niet belangrijk”, antwoordt Jacobs. “Ik ben al blij als iedereen over vijf jaar weet wat we bedoelen met Maastricht Culturele Hoofdstad. Niet omdat dat instituut zo belangrijk is, maar omdat het een metafoor of verbeelding is van wat we eigenlijk willen. En ik zou willen dat er dan een overdruk aan ideeën is ontstaan op de mensen die professioneel met ‘kunst en cultuur’ bezig zijn. Maastrichtenaren vinden nu al dat hun stad een cultuurstad is, maar dat verhaal is nog te eenzijdig en dun. Ten onrechte wijzen ze dan op het erfgoed, maar een grote hoeveelheid erfgoed maakt je nog niet tot een cultuurstad. Maastrichtenaren moeten beseffen wat het betekent om cultuurdrager en kunstbeoefenaar te zijn. Pas dan kunnen we met recht spreken van een cultuurstad.”

Colofon

Maastricht, ‘Cultuur is van de hele stad’ is een uitgave van de gemeente Maastricht

Tekst: Jan Bessems

Tekstbewerking: John Cüsters

Eindredactie: Jan Bessems

Foto's: Aron Nijs en Philip Driessen

Lay-out: Peper enco, Maastricht

Druk: Drukkerij Roos en Roos, Arnhem

Met dank aan de cultuurlocaties, kunstenaars en creatieve ondernemers die figureren in deze uitgave.
Maastricht, november 2009

